

LA MAR DE LLETRES | ASSAIG I LITERATURA

Les facècies de l'home més lleig del món

LLUÍS VERGÉS

Maó

Guanyadora del Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira 2009, 'La casa de gel' de Joan Pons (Ferrerres, 1960) ens conta la història de l'home més lleig del món i del seu pare que va lluitar a la Divisió Azul. El jurat d'aquest premi literari que atorga la ciutat valenciana, que l'any 2004 ja havia guanyat Esperança Camps amb "Quan la lluna escampa els morts", destacà "La casa de gel" pel seu estil sintètic i ple de poderoses imatges poètiques que el fan una rara perla dins el panorama de la literatura catalana actual.

Joan Pons situa el seu relat dins de l'Illa de Menorca i del poble de Semblancat, que com saben el lector d'aquest autor, és una Ferreries mitificada. A l'igual que ja va fer a "Barbarossa", la seva anterior novel·la, l'autor estructura el llibre en capítols brevíssims que faciliten molt la lectura.

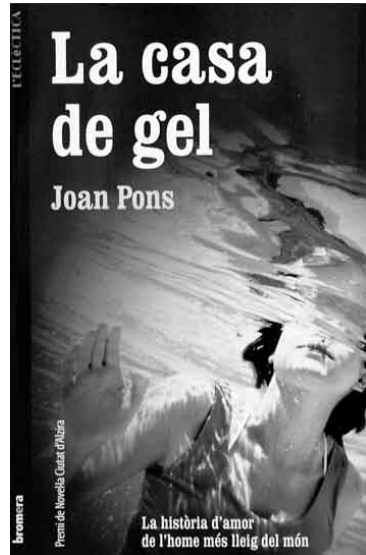
El llibre està narrat pel seu protagonista Simó Vallés qui des de la primera pàgina ens confessa que és l'home més lleig del

A l'igual que va fer a "Barbarossa", la seva anterior novel·la, Pons estructura el llibre en capítols brevíssims que faciliten molt la lectura

món i que als trenta-cinc anys va tancar el cicle proverbial de la vida en haver escrit un llibre, tingut un fill i plantat un arbre. Vallés, que de jove era un destacat jugador de futbol que fins i tot va tenir una oferta per jugar amb el Barça, conta la història de com va assolir aquestes tres fites després de estudiar ciències de la informació a Barcelona i tornar a l'Illa on troba feina de periodista al diari Menorca.

El periodista s'enamora d'una jove i bella peixatera de Semblancat i la novel·la tracta dels seus intents per enamorar a Eulàlia malgrat el seu físic repulsiu, els seus trets simiescos i el seu problema que el fa treure saliva per la boca constanment.

Per a dur a terme aquest intent de seducció compta amb la complicitat dels seus pares que li recorden que Sòcrates també n'era de lleig.

La casa de gel

AUTOR: Joan Pons
GÈNERE: Novel·la
EDITORIAL: Bromera
EDICIÓ: Alzira, 2010
PÀGINES: 205
PREU: 19 euros

Les facècies de la relació romàntica d'en Simó i a Eulàlia s'entrellacen amb la investigació d'un fet que es va escaure durant la Guerra Civil a Menorca i la recerca d'un secret d'Aristides Vallès, pare del protagonista i ex veterà de la Divisió Azul que lluità a favor de Hitler a Rússia.

Aristides era un home feliç que somreia de la forma misteriosa i atractiva que sempre induïa a pensar als altres que sabia coses de la vida desconegudes per la resta de la gent. Tanmateix, guardava un terrible secret de la seva joventut que va fer que els seus cabells es tornessin blancs de cop i que el seu fill tracta d'esbrinar.

Un quart element de la novel·la és la llegenda que dona títol al llibre i que Aristides Vallès va escoltar durant el setge de Leningrad. Es tracta de la casa de gel que l'emperadriu Anna Ivanovna va ordenar construir l'any 1740. Per a que la casa tingués vida, l'aristòcrata russa va idear un casament imaginari entre el bufó de la cort i una criada i els obligà a passar a la nit de noces entre blocs de gel.

Amb aquests heterogenis elements argumentals, alguns d'ells basats en fets reals, Joan Pons construeix una novel·la que té trets dels seus primers escrits de ressonàncies més mítiques o llegendàries i del naturalisme d'alguns capítols de "Sorra a les sabates". En qualsevol cas, no hi manquen a "La casa de gel" episodis humorístics, interessants anàlisis psicològiques i belles imatges poètiques.

Lo verdadero es un momento de lo falso

AUTORA: Lucía Etxebarria
GÈNERE: Novel·la
EDITORIAL: Suma
EDICIÓ: Madrid, 2010
PÀGINES: 408
PREU: 19,90 euros

Entre lo verdadero y lo falso

J.C.

Madrid

Quizás algunas lecturas de las narraciones de Lucía Etxebarria o ciertas actitudes tuyas, de las que tanto se prodigaban (hablamos en pasado más que en presente), nos hacían tomar prudente distancia ante una novela de esta autora. Así que enfrentarnos a su última entrega, "Lo verdadero es un momento de lo falso", nos ha resultado más atractivo de lo que imaginábamos, aunque estamos seguros de que quienes llegan a ella desde la rendida admiración tal vez este relato no les resulte tan sugestivo.

Pero, como uno debe aportar sus juicios personales y no hablar desde una pretendida objetividad, tendremos que confesar que la impresión que nos ha producido esta novela es positiva. Nos guste o no la vida de los personajes que desfilan por sus páginas (más bien no), la autora ha sabido enfrentarse a ellos desde una posición que toma en cuenta la complejidad de las existencias y los mil avatares que las condicionan, las zarandean y hasta las desbaratan. No siempre es cierto lo que aparece a simple

vista ni es tan negativo lo que encontramos en un primer vistazo, pero generalmente esas son las sensaciones que percibimos y que nos van a condicionar para formarnos unas ideas definitivas, implacables. Unos mimbres demasiado livianos para una cesta que no podrá soportar peso alguno.

La reconstrucción fragmentaria que va aportando la autora nos permite formarnos una idea bastante completa de lo que ha sido el transcurrir de la vida del protagonista y las causas acumulativas que le han llevado al desenlace final. Pero el relato nos ayuda también a introducirnos en el microcosmos en el que se desenvuelven todos estos personajes, donde las relaciones amistosas y superficiales se entrelazan con las familiares, sexuales y de conveniencia y forman un entramado absolutamente real, que muchas personas no llegaremos a conocer nunca, pero lo cual no significa que no se produzca. Esta premiada autora ha sabido reunir aquí suficientes elementos como para mostrar vidas narrativamente muy atractivas, aunque se nos antojen vacías.

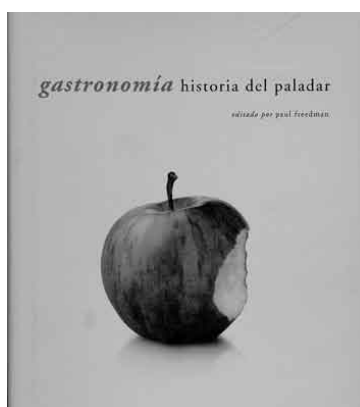

Arte. Guía visual para entender el arte

AUTOR: Andrew Graham-Dixon
GÈNERE: Libro ilustrado
EDITORIAL: Electa
PÀGINES: 612
PREU: 55 euros

Historia de la gran pintura

De las pinturas de las cavernas a las obras más vanguardistas de nuestros días, "Arte" nos propone un viaje a través de 2.500 pinturas y esculturas. Siguiendo un orden cronológico, el volumen a todo color nos presenta los perfiles de 700 artistas que han marcado hitos en la historia del arte, junto con análisis de obras clave.

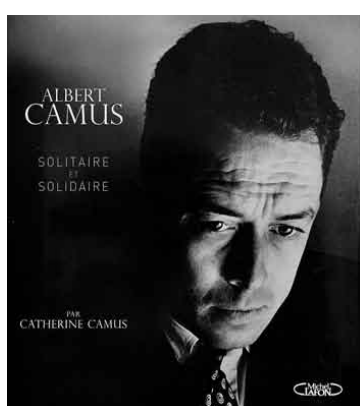

Gastronomía. Historia del paladar

AUTOR: Paul Freedman (editor)
GÈNERE: Ensayo
EDITORIAL: Publicacions Universitat de València
PÀGINES: 368
PREU: 35 euros

Los placeres del comer

Este es el primer libro que aplica las aportaciones de la nueva generación de historiadores de la alimentación y la gastronomía de todo el mundo, a los logros culinarios de las diversas civilizaciones, pasadas y presentes, y a los placeres del comer. Es una verdadera historia ilustrada del paladar.

Albert Camus. Solitaire et solidaire

AUTORA: Catherine Camus
GÈNERE: Biografía ilustrada
EDITORIAL: Michel Lafon
PÀGINES: 207
PREU: 39,90 euros

Vida ilustrada de Camus

En este libro recientemente editado en Francia y bellamente ilustrado, Catherine Camus rinde homenaje a su padre reuniendo fotografías y textos que conforman la biografía del premio Nobel de Literatura, con antepasados menorquines, que falleció en accidente en 1960.